

ES PILIEČIŲ TEISĖS ŠKOTIJOJE

ES Piliečiai ir Jūsų Teisė Balsuoti

Šiame informaciniame biuletenyje pateikiama trumpa santrauka apie jus, kaip **ES piliečio** Škotijoje, teisę balsuoti. Šiame informaciniame biuletenyje teigiama, kad "ES piliečius" sudaro piliečiai iš ES valstybių, taip pat EEE valstybių piliečiai (Norvegijos, Islandijos ir Lichtenšteino) ir Šveicarijos piliečiai.

Šiame informaciniame biuletenyje taip pat pateikiama informacija apie teises jūsų **šeimos narių**, kurie patys nėra ES piliečiai, ir kurių teisė gyventi Jungtinėje Karalystėje įgijama iš jų santykių su ES piliečiu.¹

Po JK išstojimo iš Europos Sąjungos (Brexit) ES piliečių teisės Škotijoje pasikeitė keliais svarbiais aspektais.

ES piliečiai, gyvenę Jungtinėje Karalystėje 2020 m. gruodžio 31 d.

ES piliečiai ir jų šeimos nariai, gyvenę JK 2020 m. gruodžio 31 d., galėjo pateikti prašymą pagal Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo „EU Settlement Scheme“ [ES piliečių Apygyvendinimo Schema] (ESSS), kuriems galėjo buvo suteiktas **Nuolatinio Gyventojų Statusas** (neterminuotas leidimas pasilikti) arba **Nenuolatinio Gyventojų Statusas** (ribotas leidimas pasilikti 5 metus).

Airijos piliečiams ir asmenims, turintiems neterminuotą leidimą pasilikti, kreiptis nereikėjo.

- ▶ Jei šiuo metu neturite suteikto leidimo pasilikti, galbūt galėsite pateikti prašymą pavėluotai pagal ESSS. Jei norite likti Škotijoje, turėtumėte skubiai kreiptis teisinės konsultacijos.
- ▶ Jei pateikėte prašymą pagal ESSS ir laukiate sprendimo ("**dar neišnagrinėta paraiška**"), jums bus išduotas **Paraiškos sertifikatas** kaip įrodymas, kad ši paraiška buvo pateikta. Jūs turite teisę likti Jungtinėje Karalystėje, kol bus priimtas sprendimas dėl jūsų prašymo. Jei paraiška yra atmesta, jūs turite teisę likti JK tol, kol nebebus galima apskūsti šio sprendimo. Jūs turėsite **Paraiškos sertifikatą** kaip įrodymą, kad pateikėte šią paraišką.

ES Piliečiai, atvykę 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau

ES piliečiai ir jų šeimos nariai, pirmą kartą atvykę į Jungtinę Karalystę 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau, negali kreiptis dėl Nuolatinio Gyventojų Statuso ar Nenuolatinio Gyventojų Statuso.

Jūs galbūt esate atvykęs kaip **Trumpalaikis Lankytojas**. Jei norite pasilikti JK ilgiau nei šešis mėnesius, privalote kreiptis dėl **Ilgalaikės Vizos** suteikimo (pavyzdžiui, norint studijuoti, dirbti ar prisijungti prie šeimos nario).

ES piliečių šeimos nariai, kurie nėra ES piliečiai, gali atvykti į JK, jei turi ESSS šeimos leidimą arba JK išduotą biometrines leidimo gyventi šalyje kortelę. Atvykę į JK, jie turėtų per tris mėnesius kreiptis į ESSS.

1. "Šeimos nariais" gali būti laikomi: jūsų sutuoktinis ar civilinis partneris, jūsų vaikai, anūakai ir provaikai iki 21 metų amžiaus, jūsų išlaikomi tėvai, seneliai ir proseneliai, kai kurie nesusituokę partneriai ir kiti išlaikomi giminaičiai. (Išdavus "Home Office" [Namų Biurui] "išplėstinės šeimos nario" registracijos pažymėjimą).

ES Piliečiai ir Jūsų Teisė Balsuoti

Ar aš turiu teisę balsuoti Škotijoje?

ES piliečiai, turintys Nuolatinio Gyventojų Statusą, Nenuolatinio Gyventojų Statusą arba kitos formos suteiktą leidimą pasilikti šalyje

Jūs turite teisę balsuoti Savivaldybės rinkimuose ir Škotijos Jūs turite teisę balsuoti Savivaldybės rinkimuose ir Škotijos Parlamento rinkimuose, jei esate:

- ▶ ES pilietis ar ES piliečio šeimos narys, kuriam buvo suteiktas leidimas pasilikti šalyje,
- ▶ 16 metų ar vyresnis, ir
- ▶ Užsiregistravęs balsuoti Škotijoje.

Jūs **negalite balsuoti Jungtinės Karalystės Parlamento rinkimuose**, nebent esate:

- ▶ Taip pat Jungtinės Karalystės, Airijos Respublikos arba Sandraugos šalies pilietis (pvz., Kipro ar Maltos), kuriam buvo suteiktas leidimas pasilikti,
- ▶ 18 metų ar vyresnis ir
- ▶ Užsiregistravęs balsuoti Jungtinėje Karalystėje

Kaip užsiregistruoti balsuoti?

Jūs galite užsiregistruoti balsuoti sulaukus 14 metų (Škotijos rinkimuose) ir sulaukus 16 metų (Jungtinės Karalystės Parlamento rinkimuose).

Galite užsiregistruoti internetu <https://www.gov.uk/register-to-vote> kur turėsite pateikti savo valstybinio draudimo numerį (jei turite), patvirtinti jūsų pilietybę, ir nurodyti dabartinį adresą Škotijoje. Jūsų paraiška bus perduota jūsų rajono Rinkimų Registracijos Pareigūnui, kuris patvirtins jūsų registraciją arba gali kreiptis į jus turint papildomų klausimų.

Ar turiu teisę būti renkamas Škotijoje?

SAVIVALDYBĖS RINKIMAI

Jūs galite dalyvauti Savivaldybės rinkimuose Škotijoje, jei esate vyresnis nei 18 metų ir:

- ▶ Turite Neterminuotą Leidimą Pasilikti Šalyje (įskaitant Nuolatinio Gyventojų Statusą),
- ▶ Turite Nenuolatinio Gyventojų Statusą, arba
- ▶ Esate šalies, sudariusios balsavimo ir kandidatavimo teisių sutartį su JK (šiuo metu Liuksemburgas, Lenkija, Portugalija ir Ispanija), pilietis.

Ir jūs esate:

- ▶ Užsiregistravęs balsuoti vietinėje valdžios srityje, kurioje norite iškelti savo kandidatūrą, arba
- ▶ Savininkas, nuomininkas, gyventojas ar darbininkas vietinės valdžios srityje, kurioje norite iškelti savo kandidatūrą, arba
- ▶ Dirbantis vietinės valdžios institucijoje (tai yra pagrindinė ar vienintelė jūsų darbo vieta), arba
- ▶ Gyvenantis vietinės valdžios srityje

ŠKOTIJOS PARLAMENTO RINKIMAI

Jūs galite dalyvauti Škotijos Parlamento rinkimuose, jei esate vyresnis nei 18 metų ir turite:

- ▶ Neterminuotą Leidimą Pasilikti Šalyje (įskaitant Nuolatinio Gyventojų Statusą), arba
- ▶ Nenuolatinio Gyventojų Statusą..

JUNGTINĖS KARALYSTĖS PARLAMENTO RINKIMAI

ES piliečiai ir jų šeimos nariai **negali dalyvauti Jungtinės Karalystės Parlamento rinkimuose**, nebent jie yra:

- ▶ Jungtinės Karalystės piliečiai, Airijos Respublikos ar Sandraugos šalies piliečiai (pvz., Kipro ar Maltos), kuriems buvo suteiktas neribotas leidimas pasilikti ar Nuolatinio Gyventojų Statusas,
- ▶ 18 metų ar vyresni ir
- ▶ Gyvenantys Jungtinėje Karalystėje

2023 m. sausio 1 d.

Kur galiu gauti daugiau pagalbos ar konsultacijos?

Norėdami užsiregistruoti balsuoti Škotijoje:

- ▶ <https://www.mygov.scot/register-to-vote-scotland/>
- ▶ Skaitykite **Scottish Government's [Škotijos Vyriausybės]** gairės:
<https://www.mygov.scot/register-to-vote-scotland/>
- ▶ Susisiekite su **Electoral Commission in Scotland [Rinkimų Komisija Škotijoje]** telefonu 0333 103 1928, per jų internetinę svetainę:
<https://www.electoralcommission.org.uk/>
or by email at:
infoscotland@electoralcommission.org.uk

Norėdami gauti daugiau informacijos apie kandidato statusą Škotijos Rinkimuose:

- ▶ Apsilankykite **Electoral Commission's [Rinkimų Komisijos]** rekomendacijos kandidatams:
<https://www.electoralcommission.org.uk/i-am-a/candidate-or-agent>